

KORRALDUS

28.12.2022 nr DM-115275-18

Möksi turbatootmisala keskkonnaloa nr L.MK.PM-13259 muutmine

1. OTSUS

Arvestades alljärgnevat, võttes aluseks maapõueseaduse § 48, keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 41 ning tuginedes Saarde Vallavolikogu 20.01.2022 otsusele nr 30 ja taotleja 07.05.2021 esitatud taotlusele nr DM-115275-4, **otsustan:**

1.1. muuta AS-le Jiffy Products Estonia (registrikood 10053049) Möksi turbamaardla Möksi turbatootmisala maavara kaevandamiseks keskkonnaluba nr L.MK.PM-13259;

1.2. keskkonnaloasse viia sisse järgmised muudatused:

1.2.1. Käitise ehk mäeeraldise teenindusmaa pindala (ha): 47,17 ha;

1.2.2. Korrigeerida ploki nr 2 vähelagunenud aktiivse tarbevaru ja kaevandatava varu koguseid 78,484 tuh t;

1.3. liita keskkonnaloale nr L.MK.PM-13259 vee erikasutuse keskkonnaluba nr L.VV/325164 ja tunnistada vee erikasutusluba nr L.VV/325164 kehtetuks;

1.4. avalikustada AS Jiffy Products Estonia keskkonnaloa nr L.MK.PM-13259 muutmine ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded;

1.5. korraldus jõustub AS-le Jiffy Products Estonia teatavaks tegemisest.

Käesolev korraldus on keskkonnaloa nr L.MK.PM-13259 lahutamatu osa. Keskkonnaluba nr L.MK.PM-13259 on kättesaadav keskkonnaotsuste infosüsteemis <https://kotkas.envir.ee/>.

2. ASJAOLUD

2.1. Keskkonnaloa taotluse läbivaatamine

AS Jiffy Products Estonia (registrikood 10053049, aadress Papiniidu tn 5a/1, Pärnu linn, Pärnu linn, Pärnu maakond) esitas 29.03.2021 Keskkonnaametile Möksi turbatootmisala maavara

kaevandamise keskkonnaloa (edaspidi *keskkonnaluba*) nr L.MK.PM-13259 muutmise taotluse (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 29.03.2021 dokumendina nr DM-115275-1, nõuetekohane taotlus esitatud 07.05.2021, edaspidi *KOTKAS*).

Möksi turbatootmisala asub Pärnu maakonnas Saarde vallas Leipste külas riigile kuuluval Möksi turbaraba kinnistul (katastritunnus 71102:002:0276), mille volitatud asutus on Riigimetsa Majandamise Keskus ja valitseja Keskkonnaministeerium. Tegemist on olemasoleva turbatootmisalaga, mis hõlmab hästilagunenud turba aktiivse tarbevaru plokki 1 ja vähelagunenud turba aktiivse tarbevaru plokki 2.

Möksi turbatootmisala keskkonnaloa nr L.MK.PM-13529 muutmise taotluse alusel soovitakse vähendada turbatootmisala teenindusmaa pindala 3,68 ha võrra ehk teenindusmaa pindala on 47,17. Mäeeraldise pindala ei muutu. Seisuga 21.12.2022 on hästilagunenud turba aktiivne tarbevaru kogus 85 tuh t, millest kaevandatav varu on 65 tuh t ja vähelagunenud turba aktiivne tarbevaru kogus on 78,484 tuh t ning kaevandatav varu on 78,484 tuh t. Kaevandatud maavara kasutatakse aianduses ja energeetikas. Keskkonnaluba kehtib kuni 20.12.2049. Kaevandatud maa korrastatakse taastuvaks sooks.

Keskkonnaamet kontrollis taotleja esitatud taotlusmaterjalide vastavust maapõueseaduses (MaaPS), keskkonnaseadustiku üldosa seaduses (KeÜS), keskkonnaministri 23.10.2019 määruses nr 56 „Keskkonnaloa taotlusele esitatavad täpsustavad nõuded ja loa andmise kord ning keskkonnaloa taotluse ja loa andmekoosseis“ sätestatud nõuetele ning pidas andmeid piisavaks loa menetlemiseks.

Keskkonnaloa taotlust on kontrollinud keskkonnaregistri maardlate nimistu volitatud töötleja (Maa-amet 30.03.2021 nr 9-3/21/5439-2).

Riigilõiv 500 eurot on tasutud 29.03.2021 riigilõivuseaduse § 136² lõike 1 punkti 4 kohaselt.

2.2. Keskkonnaloa taotluse ning otsuse eelnõu avalikustamine ja menetlusosaliste teavitamine

MaaPS § 1 lõike 3 kohaselt kohaldatakse kaevandamisloa andmise ja muutmise menetlusele haldusmenetluse seaduse (HMS) avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi. MaaPS § 1 lõike 4 järgi kohaldatakse maavara kaevandamise keskkonnaloa andmise ja muutmise menetlusele KeÜS-i 5. peatükki, arvestades MaaPS-i erisusi.

KeÜS § 47 lõike 2 kohaselt avaldatakse keskkonnaloa taotluse menetlusse võtmise kohta teade väljaandes Ametlikud Teadaanded ja kohalikus või maakondlikus ajalehes. Teate võib jätta kohalikus või maakondlikus ajalehes avaldamata, kui kavandatud tegevusega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on nii väike, et selle vastu puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnaamet jättis keskkonnaloa taotluse menetlusse võtmise teate avalikustamata kohalikus või maakondlikus ajalehes, kuna kavandatav tegevus on väikese mõjuga ja sellega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on väike ning kavandatud tegevuse vastu puudub piisav

avalik huvi.

Keskkonnaloa taotlus on 16.11.2022 avalikustatud ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded.

Keskkonnaamet teavitas 29.11.2021 kirjaga nr DM-109253-6 keskkonnaloa taotluse esitamisest ja avatud menetluse algatamisest KeÜS § 46 lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud isikuid.

Kuni kaevandamisloa muutmise või muutmisest keeldumise otsuse tegemiseni on igal ajal õigus esitada taotluse kohta ettepanekuid ja vastuväiteid.

Avalikustamise käigus ettepanekuid ja vastuväiteid ei esitatud.

MaaPS § 49 lõike 6 kohaselt edastas Keskkonnaamet Möksi turbatootmisala keskkonnaloa muutmise taotluse 29.11.2022 kirjaga nr DM-115275-5 Saarde Vallavalitsusele arvamuse avaldamiseks.

Saarde Vallavolikogu nõustus 20.01.2022 otsusega nr 30 (registreeritud KOTKAS 26.01.2022 nr DM-115275-8 all) keskkonnaloa muutmiseks.

KeÜS § 47 lõike 2, HMS § 48 ja § 49 lõigete 1 ja 2 alusel pani Keskkonnaamet 17.11.2022 õigusakti eelnõu ja taotlusele lisatud ning menetluse käigus haldusorganile esitatud või tema poolt koostatud muude asjasse puutuvate oluliste dokumentidega avalikkusele tutvumiseks välja ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded, määrates ettepanekute ja vastuväidete esitamise võimaluse teates märgitud tähtaja jooksul.

Määratud tähtaja jooksul vastuväiteid või ettepanekuid ei esitatud.

KeÜS § 47 lõige 6 sätestab, et kui sama paragrahvi lõikes 1 nimetatud taotluse menetlusse võtmise teates ei avaldatud keskkonnaloa taotluse ja selle kohta antava haldusakti eelnõu väljapaneku aega ja kohta või seisukoha ning küsimuste esitamise tähtaega ja adressaati, avaldatakse nende andmetega teade vastavalt käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 2¹ sätestatud nõuetele viivitamata pärast haldusakti eelnõu valmimist. KeÜS § 47 lõige 2 sätestab, et teate võib jätta kohalikus või maakondlikus ajalehes avaldamata, kui kavandatud tegevusega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on nii väike, et selle vastu puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnaamet jättis keskkonnaloa taotluse kohta antava haldusakti eelnõu teate kohalikus või maakondlikus ajalehes avalikustamata, kuna kavandatud tegevus on väikese mõjuga ja sellega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on väike ning antud tegevuse vastu puudub piisav avalik huvi.

Vastavalt HMS § 40 lõikele 1 peab loa andja andma enne haldusakti väljastamist menetlusosalisele võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis asja kohta oma aramus ja vastuväited. Keskkonnaamet küsis AS-lt Jiffy Products Estonia 16.11.2022 kirjaga nr DM-115275-15 arvamust või vastuväiteid keskkonnaloa andmise otsuse ja loa eelnõule kahe nädala jooksul kirja saatmisest, hiljemalt kahe nädala jooksul.

Keskkonnaamet otsustas KeÜS § 41 lg 4 alusel maavara kaevandamise keskkonnaloale nr L.MK.PM-13259 liita vee erikasutuse keskkonnaloa nr L.VV/325164. Keskkonnaamet täiendas keskkonnaloa eelnõusid vastavalt ning saatis need 05.12.2022 kirjaga nr DM-115275-17 uuesti AS-le Jiffy Products Estonia arvamuse avaldamiseks.

AS Jiffy Products Estonia etteantud tähtjaks arvamust ei avaldanud.

3. KAALUTLUSED

3.1. Keskkonnamõju hindamine

Keskkonnaamet jättis 14.11.2022 kirjaga nr DM-115275-12 „Möksi turbamaardla Möksi turbatootmisala keskkonnaloa muutmise taotlusele keskkonnamõju hindamise algatamata jätmise" algatamata keskkonnamõju hindamise Möksi turbatootmisalal keskkonnaloa muutmise taotlusele. Kavandatava tegevusega kaasnevate keskkonnahäiringute vältimiseks või leevendamiseks keskkonnameetmete määramist on käsitletud käesoleva korralduse punktis 3.

3.2. Vee erikasutus

Veeseaduse (VeeS) § 187 p 6 kohaselt on veeluba vajalik kui juhitakse sademeveett suublasse turbatööstusmaalt. Vastavalt KeÜS § 41 lg 5 ja VeeS § 191 lg 1 annab keskkonnaloa Keskkonnaamet. KeÜS § 41 lg 4 kohaselt antakse üks keskkonnaluba, kui tegevused on omavahel ruumiliselt või tehnoloogiliselt seotud.

Vee erikasutuse keskkonnaloas nr L.VV/325164 on sademevee turbatööstusmaalt välja juhtimiseks 2 väljalasku: Möksi raba kuivendusvee väljalask 1 (väljalaskme kood PM745) ja Möksi raba kuivendusvee väljalask 2 (väljalaskme kood PM746). Väljalask PM745 suubub Kaerasaadu oja (VEE1146000), väljalask PM746 Rehema oja (VEE1137400). Suublasse juhitud lubatud sademevee vooluhulgad on väljalaskmes PM745 68 000 m³ aastas ja väljalaskmes PM746 55 000 m³ aastas. Keskkonnaloaga on kehtestatud väljalaskme ja suubla omaseire nõuded, mille tulemused on valdavalt jäänud loaga lubatud piirväärtuste sisse.

Kõik vee erikasutuse keskkonnaloas nr L.VV/325164 kehtestatud nõuded jäävad lubade liitmisel samaks. Keskkonnaamet parandas lubade liitmisel vaid hädavajalikud punktid. Vormidest V16 ja V17 kaotati nõuded esitada andmeid Keskkonnainspeksioonile, kuna sellist asutust enam ei eksisteeri.

3.3. Täiendavad kaalutlused loa andmisel

MaaPS § 49 lõike 1 kohaselt esitab taotleja kaevandamisloa saamiseks loa andjale taotluse. MaaPS § 48 kohaselt annab kaevandamisloa Keskkonnaamet. MaaPS § 49 lõike 6 kohaselt saadab kaevandamisloa andja kaevandamisloa taotluse arvamuse saamiseks kavandatava

kaevandamiskoha kohaliku omavalitsuse üksusele, kes esitab oma arvamuse kirjalikult kahe kuu jooksul taotluse saamisest arvates.

MaaPS § 50 lõike 6 kohaselt tuleb kaevandamisloa taotlemisel taotlusele lisada kaevandamisjäätmekava, kui kaevandamise käigus tekib kaevandamisjätmeid, mida ladustatakse mäeeraldise teenindusmaal, mis ei ole jäätmeoidla jäätmeseaduse (JääTS) § 35 tähenduses. MaaPS § 50 lõike 3 kohaselt peab kaevandamisloa taotluse seletuskiri sisaldama andmeid kaevandamise käigus tekkivate kaevandamisjätmete kohta. Kui jätmed tekivad kaevandamise käigus, siis JääTS § 42¹ lõike 3 punkti 1 alusel esitatakse kaevandamisjäätmekava loa andjale kinnitamiseks koos asjaomase loa taotlusega, lähtudes MaaPS kehtestatud nõuetest. JääTS § 7¹ lõike 1 kohaselt loetakse kaevandamisjätmeteks jätmed, mis on tekkinud maavarade uuringute, maavarade kaevandamise, rikastamise ja ladustamise ning kaevandamise töö tulemusena. Kauoja II liivakarjääri keskkonnaloa taotluse seletuskirja kohaselt kogu kaevandatav materjal realiseeritakse, katend kasutatakse kaevandamise lõpetamisel karjääri ala korrastamisel või võõrandatakse. Juhul kui tegevuse käigus selgub, et kaevandamisjätmeid siiski tekib, on kohustus esitada kaevandamisjäätmekava ning selle alusel otsustada jäätmeloa vajaduse üle.

Loa andja kohustus on selgitada välja kõik asjaolud, millel on otsuse tegemisel määrav tähtsus. Menetluse käigus kogutud andmestiku põhjal on vajalik välja selgitada, kas konkreetse loa taotluse puhul esineb hetkel kehtiva MaaPS §-s 55 sätestatud loa andmisest keeldumise aluseid.

MaaPS § 45 lõike 1 kohaselt on turba kaevandamiseks lubatud kaevandamisluba taotleda üksnes kaevandamisega rikutud ja mahajäetud turbaalade nimekirja või kaevandamiseks sobivate turbaalade nimekirja kantud alal või maardlal.

MaaPS § 45 lõike 3 kohaselt kantakse kaevandamiseks sobivate turbaalade nimekirja turbamaardla või selle osa või muu turbaala, mis on inimtegevusest mõjutatud ja mis ei oma eeldatavalt olulist looduskaitseväärtust ning sama paragrahvi lõike 4 kohaselt kaevandamiseks sobivate turbaalade nimekirja kantud turbamaardlal antakse kaevandamisluba turba kaevandamise aastamäära piires.

Turba kaevandamise aastamäär on kehtestatud Vabariigi Valitsuse 22.12.2016 määrusega nr 150 (edaspidi ka *määrus nr 150*).

Möksi turbamaardla (registrikaardi nr 528) on kantud keskkonnaministri 27.12.2016 määruse nr 87 „Kaevandamisega rikutud ja mahajäetud turbaalade ning kaevandamiseks sobivate turbaalade nimekirja“ lisas 2 toodud kaevandamiseks sobivate turbaalade nimekirja.

Möksi turbatootmisala mäeeraldise kaevandamisloa muutmise taotluse kohaselt on tegemist olemasoleva mäeeraldisega, kus AS Jiffy Products Estonia soovis muuta taotlusega Möksi turbatootmisala mäeeraldise teenindusmaa piiri selle põhjaosas, et kattumist uute moodustatud plokkidega ei esineks ning Möksi II turbatootmisala mäeeraldisele kaevandamisloa taotlemisel oleks võimalik selle vahetu külgnemine Möksi turbatootmisala mäeeraldisega ning selleläbi vältida aktiivse tarbevarupokkide osaline kaevandatama jäämine. Sellest tulenevalt ei ole Möksi

turbatootmisala kaevandamisloa muutmine vastuolus MaaPS § 45 lõikega 4 ja määrusega nr 150.

MaaPS § 55 lõike 3 punkt 1 sätestab, et kaevandamisloa andmisest keeldutakse, kui taotlejale on määratud rohkem kui üks karistus kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest ja selle andmed ei ole karistusregistrist kustutatud. Keeldumise alus on kontrollitud menetluse käigus. AS Jiffy Products Estonia ei ole seisuga 16.11.2022 karistusregistrisse kantud kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest.

3.4. Kõrvaltingimuste seadmine

HMS § 3 lõike 1 kohaselt võib haldusmenetluses piirata isiku põhiõigusi ja -vabadusi ning tema muid subjektiivseid õigusi ainult seaduse alusel. Haldusmenetluse üksikasjad määrab haldusorgan kaalutlusõiguse alusel (HMS § 5 lõige 1). Kaalutlusõigust tuleb teostada kooskõlas volituste piiride, kaalutlusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve (HMS § 4 lõige 2). MaaPS § 56 lõike 1 punkti 9 kohaselt märgitakse kaevandamisloale meetmed, mis seatakse maapõue kaitse ja maavara ratsionaalse kasutamise tagamiseks ning inimese tervisele, varale ja keskkonnale kaevandamisest tuleneva keskkonnanahäiringu vähendamiseks. Keskkonnaloaga reguleeritakse mäeeraldisel ja mäeeraldise teenindusmaal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmed otseselt kaevandamisest tulenevatele keskkonnamõjudele.

Lähimad hooned paiknevad ligikaudu 340 m kaugusel Kuruti kinnistul (katastritunnus 71102:002:0067) ja ligikaudu 500 m kaugusel Katlapi kinnistul (katastritunnus 71102:002:0141). Teadaolevalt ei ole Möksi turbatootmisalal kaevandamisel tekkiv müra lähimate hoonete omanikele probleemiks olnud.

Möksi turbatootmisala keskkonnaloale nr L.MK.PM-1359 on seatud järgmised kõrvaltingimused:

1. Korrastamisprojekt esitada loa andjale esimesel võimalusel, kuid mitte hiljem kui 3 aastat enne kaevandamisloa kehtivusaja lõppu.
2. Tolmuheitmete vähendamiseks piirata veokite liikumiskiirust karjääris kuni 30 km/h ning kuival ajal (kevad-suvi-sügis) regulaarselt kasta tootmisalal asuvaid teid ja teenindusplatse veega või töödelda vastavate vahenditega. Toodangu väljaveol tuleb veoautodel kasutada koormakatteid.

Keskkonnaamet peab seatud tingimusi piisavaks, kuid muudab tingimuse nr 2 sõnastust järgmiselt:

Tolmuheitmete vähendamiseks piirata veokite liikumiskiirust karjääris kuni 30 km/h. Sademetevaesel perioodil, kui ööpäeva keskmine välistemperatuur on üle +5 °C, tuleb karjääris kasutatavaid teid kasta või töödelda pidevalt vastavate vahenditega õhusaaste leviku vältimiseks. Kui kaevandamist (maapõueseaduse § 6 alusel) ei toimu, ei ole kohustust teid kasta. Toodangu väljaveol tuleb veoautodel kasutada koormakatteid.

3.4.1. Kohaliku omavalitsuse üksuse esitatud tingimused

Saarde Vallavolikogu nõustus 20.01.2022 otsusega nr 30 Möksi turbatootmisala keskkonnaloa muutmise taotlusega ning ettepanekuid kõrvaltingimuste lisamise või muutmise kohta ei esitatud.

3.5. Avalikustamise käigus laekunud ettepanekud ja vastuväited

Avalikustamise käigus ettepanekuid ja vastuväiteid ei esitatud.

3.6. Otsekohalduvad nõuded

Keskkonnaloaga kaasnevad käitajale õigusaktidest tulenevad õigused ja kohustused.

Keskkonnaamet on seisukohal, et õigusaktidest tulenevaid otsekohalduvaid nõudeid ei ole otstarbekas kanda keskkonnaloale. Olulisemad keskkonnavalased kohustused loa omajale on toodud Keskkonnaameti kodulehel www.keskkonnaamet.ee.

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)

Tiit Rahe

peaspetsialist juhataja ülesannetes

maapõuebüroo

Lisad:

1. Keskkonnaluba
2. Mäeeraldise plaan
3. Geoloogilised läbilõiked
4. Korrastatud ala plaan

Teadmiseks: Maa-amet, Riigimetsa Majandamise Keskus, Saarde Vallavalitsus, Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet

Agnes Putnik 5191 3442

Agnes.Putnik@keskkonnaamet.ee